

Pedagogisch
beleidsplan

Inhoudsopgave

1	Visie van KOSMO	4
2	Pedagogische visie	6
3	Fysieke en emotionele veiligheid	9
	Het kind centraal	10
	Mentorschap	11
	Wennen	11
	Structuur en grenzen	12
	Vaste beroepskrachten	12
	Samenwerking met de ouder	13
	Herkenbaarheid van ruimtes en inrichting	13
4	Het bevorderen van persoonlijke competentie	14
	Ruimte voor autonomie	15
	VE-methode Uk & Puk voor KDO en POV	16
	Activiteitenaanbod BSO	17
	Vrij spel	17
	Risicovol spel	17
	Mediawijsheid	18
	Gezonde keuzes	18
5	Het bevorderen van sociale competentie	19
	Opendeurenbeleid	20
6	Overdracht van normen en waarden	21
	Buiten	22
	Rituelen en gebruiken	22
	Aansluiten bij lokale activiteiten	22
7	Oog voor de ontwikkeling van het kind	23
	Kindvolgsysteem	24
	VE - beleid (Voorschoolse Educatie)	24
	Als er iets meer nodig is	25
	Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	26
	Overdracht naar de basisschool	26
	Samenwerken met anderen	26

Inleiding

Ieder kind verdient een plek waar het zich veilig voelt om te ontdekken, te spelen en te groeien. Waar nieuwsgierigheid wordt aangemoedigd, verschillen omarmd worden en ontwikkeling vanzelf mag ontstaan.

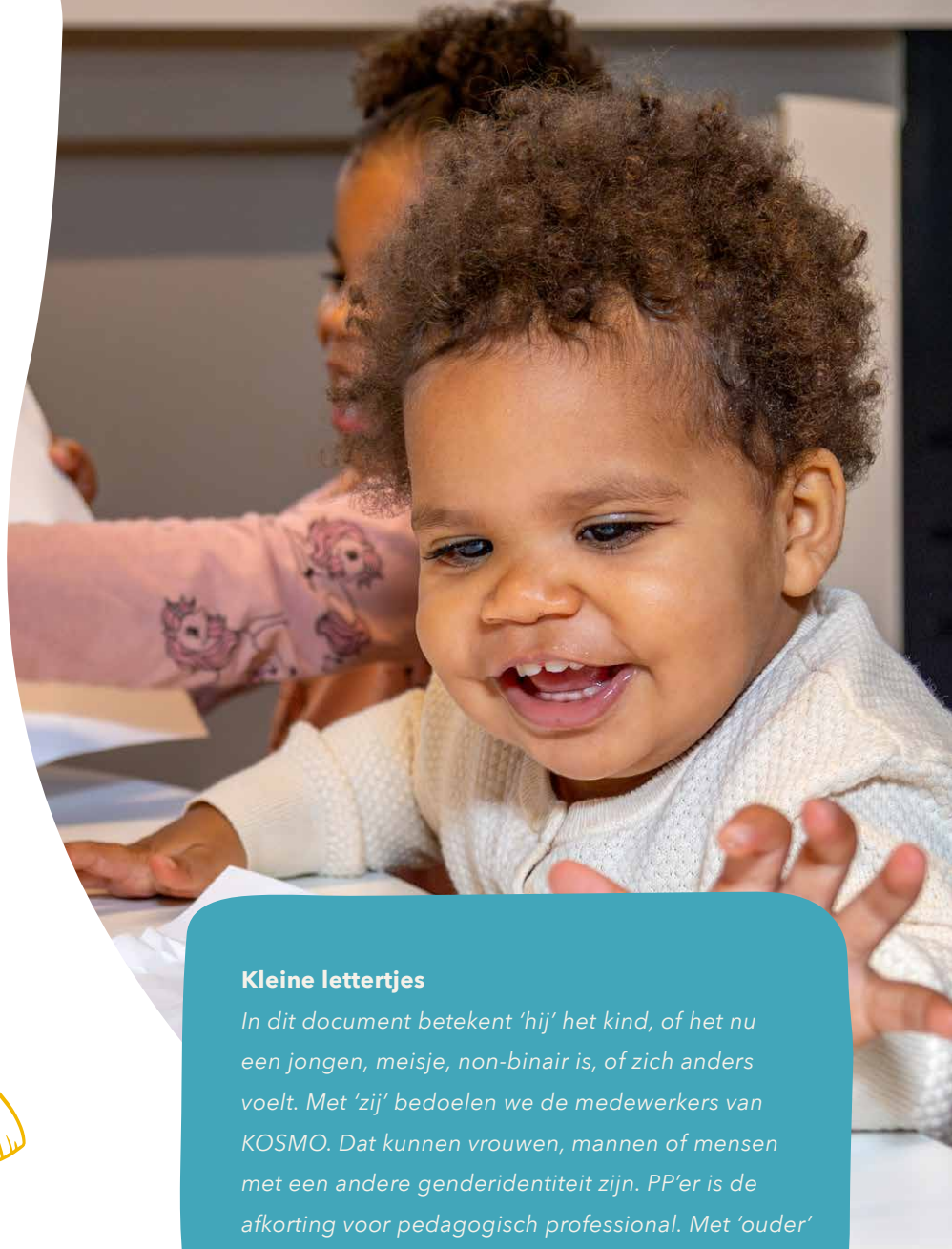
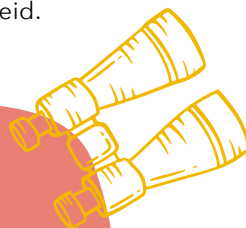
Bij KOSMO bieden we kinderdagopvang (KDO), peuteropvang (POV) en buitenschoolse opvang (BSO) in Overijssel en Gelderland. Geen enkele vestiging is hetzelfde; elk team, elk gebouw, elke omgeving en ieder kind brengt iets unieks mee. En dat vinden wij juist zo waardevol.

Ons pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan de basis vanuit waar we samen op ontdekkingstocht gaan. Het laat zien waar we voor staan. In onze kijkwijzers en handreikingen staat verder uitgewerkt hoe we werken. Elk jaar nemen we het beleidsplan onder de loep. We houden het levend, fris en actueel.

Met onze interne kwaliteitscyclus blijven we scherp. We kijken, luisteren, leren en verbeteren. Altijd met het kind en de medewerker centraal. Onze afdeling Pedagogische Kwaliteit en Ontwikkeling ondersteunt onze teams met training, coaching en beleid. Zodat we elke dag een beetje beter worden in wat we doen.

In ons pedagogisch beleidsplan lees je:

- Wat onze belofte is en waar wij in geloven
- Hoe onze pedagogische visie eruitziet
- Op welke manier we de vier opvoeddoelen van Riksen-Walraven invullen
- Hoe we de ontwikkeling van kinderen volgen en ondersteunen

Kleine lettertjes

In dit document betekent 'hij' het kind, of het nu een jongen, meisje, non-binair is, of zich anders voelt. Met 'zij' bedoelen we de medewerkers van KOSMO. Dat kunnen vrouwen, mannen of mensen met een andere genderidentiteit zijn. PP'er is de afkorting voor pedagogisch professional. Met 'ouder' bedoelen we ouders of verzorgers van het kind.

1

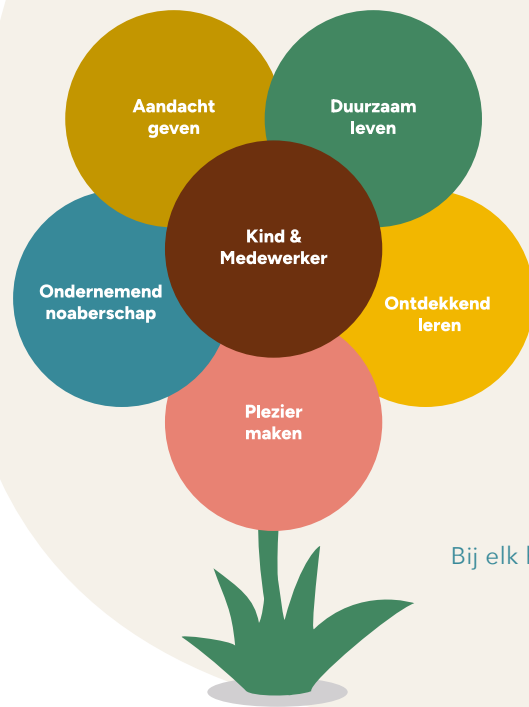
Visie van KOSMO

Onze belofte

Voor alle kinderen een mooie toekomst. Met oneindig veel mogelijkheden. De reis naar de toekomst is één groot avontuur. Samen gaan we op ontdekkingsstocht. Wij geven het vertrouwen om onbekend terrein te ontdekken en zorgen dat het onderweg veilig is. Dat de kinderen krijgen wat nodig is en meer. Ook moedigen we aan om nieuwsgierig te zijn. We dagen uit om plezier te hebben en de omgeving te zien als een grote, groene speelruimte. Waardoor kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte voelen om hun eigen 'ik' te vinden. Zo ontdekken we samen vol zelfvertrouwen, ongedwongen de wereld van nu én morgen.

Eindeloos ontdekken.
Dat is KOSMO.

Onze kernwaarden

Bij elk hoofdstuk zie je deze bloem terug. Daarmee laten we zien hoe onze kernwaarden terugkomen in wat we doen.

Onze visie

Een betere samenleving bouw je op van kinds af aan. Kinderen zijn niet alleen de toekomst, ze maken de toekomst. De eerste stap naar een betere samenleving begint bij hen. We helpen ze uit te groeien tot wereldwijze en betrokken burgers. Stapje voor stapje. Daarom denkt en handelt KOSMO vanuit het kind. In alles wat we doen. Zoals in de ontwikkeling op sociaal-emotioneel, cognitief en motorisch gebied. We brengen kinderen vaardigheden en waarden bij om zelfbewust deel te kunnen nemen aan de samenleving van de toekomst. En deze mede te vormen. Inclusiviteit, duurzaamheid, creatieve expressie, mentale en fysieke gezondheid. Bij ons spelen ze een grote rol in ons dagelijkse werk. Want raak je het kind, dan raak je ook de ouders. De vriendjes. De scholen. De sportverenigingen. Dan raak je iedereen. Zo bouw je van kinds af aan al samen aan een betere samenleving.

2

Pedagogische *visie*

Hoe wij naar het kind kijken

Hoe wij naar het kind kijken

Kinderen zijn van nature ontdekkers. Nieuwsgierig, leergierig, creatief en uniek. Zij geven vorm aan hun eigen ontwikkeling, stap voor stap, in hun eigen tempo. Niet omdat iemand het zegt, maar omdat het in hen zit. Omdat ze willen begrijpen, proberen en ervaren. Kinderen komen niet blanco ter wereld. Ze brengen grote ideeën mee. Soms nog zonder woorden, maar vol betekenis. Om die ideeën tot leven te brengen, hebben ze mensen nodig die echt kijken. Die luisteren zonder haast. Die naast ze staan en met ze meebewegen. Want een kind dat zich gezien voelt, durft te groeien. En elk kind dat groeit, neemt de wereld een stukje mee.

Wat wij graag willen voor het kind

Wat wij graag willen voor het kind

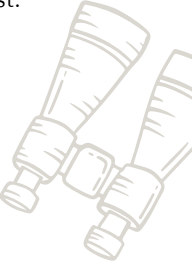
Kinderen vol vertrouwen de wereld laten ontdekken; dat is onze belofte. Bij KOSMO draait alles om eindeloos ontdekken. Ruimte om jezelf te zijn. Zien wat je kunt, proberen wat je nog niet durfde en ontdekken dat je vaak meer in huis hebt dan je dacht. We moedigen aan om nieuwsgierig te zijn, om te blijven groeien, om talenten te vinden én te volgen. Maar ook om je heen te kijken. Oog te hebben voor elkaar en voor de natuur. Want ontdekken doe je samen. In een wereld waar je mag vallen en weer opstaan. Waar je leert, lacht en groeit.

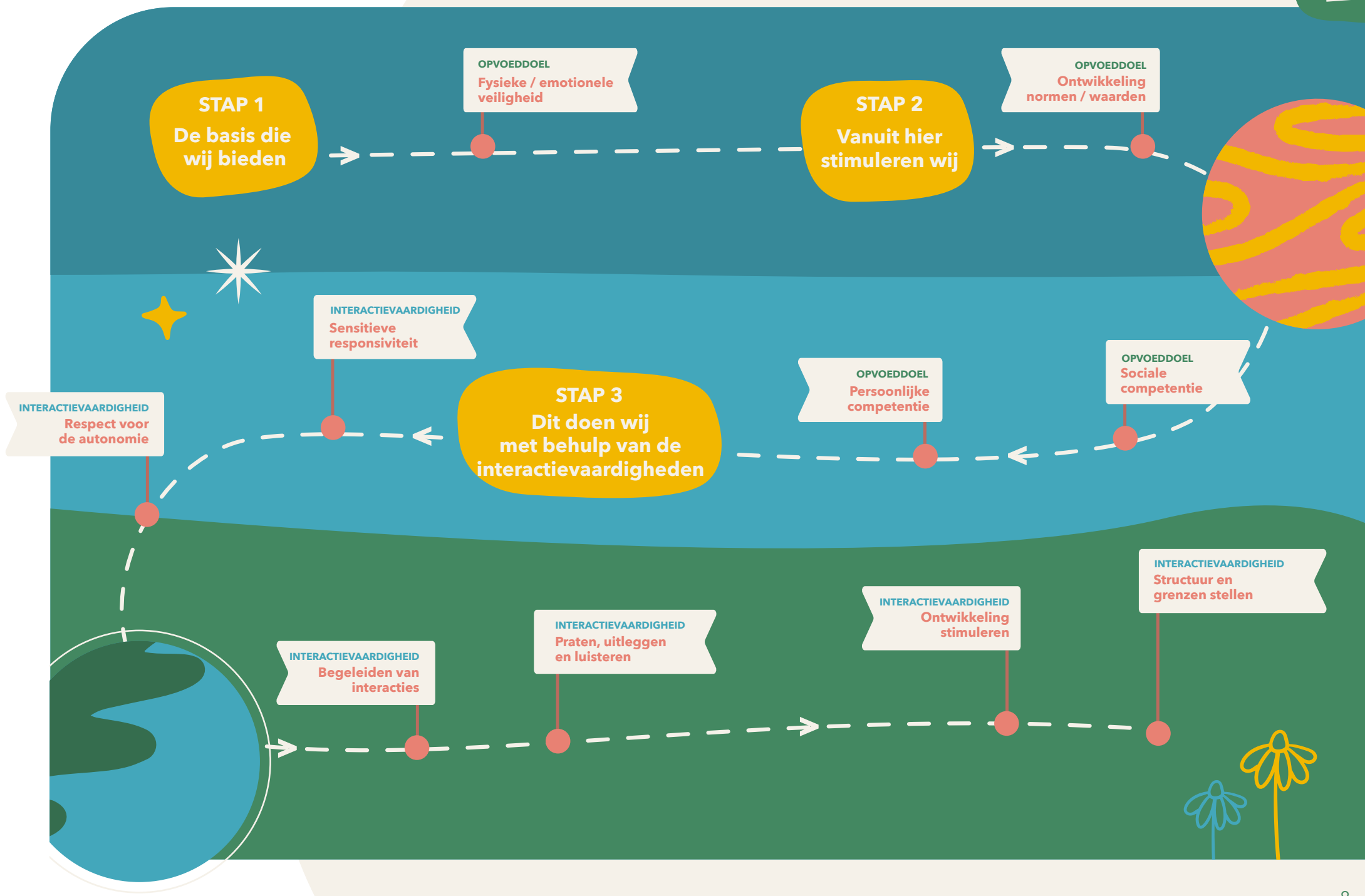
Ons pedagogisch fundament

Ons pedagogisch fundament

Aan de basis van onze pedagogische visie staan vier opvoeddoelen en zes interactievaardigheden centraal. Deze vind je op de volgende pagina.

De vier doelen zijn geformuleerd door Professor Marianne Riksen-Walraven (hoogleraar Pedagogiek voor de kinderopvang). Ze laten zien wat ieder kind nodig heeft om zich goed te voelen, zich te ontwikkelen en op te groeien tot een krachtig mens. Het werken aan deze doelen doen wij onder andere met behulp van de zes interactievaardigheden. Doordat de interactievaardigheden door de PP'ers worden toegepast in het contact met het kind wordt hij optimaal gestimuleerd in zijn ontwikkeling.

3

Fysieke en emotionele veiligheid

De reis naar de toekomst is één groot avontuur. Een kind kan dit avontuur alleen met vertrouwen aangaan als hij zich veilig en geborgen voelt. Wij geven het kind daarom gepaste aandacht en sluiten aan op zijn behoeftes, zodat hij zich emotioneel veilig voelt.

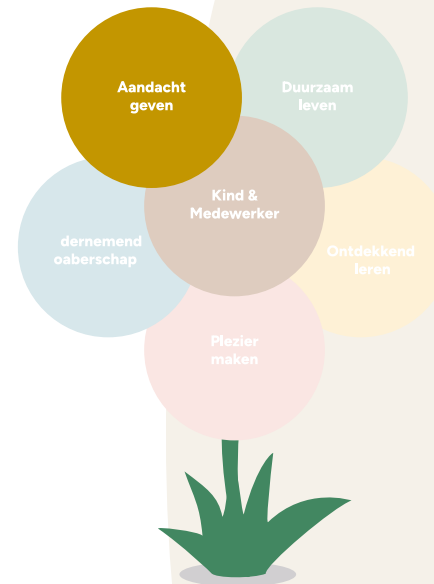
Dat betekent dat de kinderen bij de KDO/POV in een vaste stamgroep zitten en bij de BSO in een vaste basisgroep. Maar ook dat we de tijd nemen om het kind te leren kennen, dat de dag een vaste structuur heeft, dat we werken met vaste PP'ers en dat de groep een veilige en vertrouwde inrichting heeft.

Het kind centraal

Kinderen laten de hele dag signalen zien waar zij behoefte aan hebben. Sommige zeggen het met woorden, anderen via gezichtsuitdrukking of lichaamstaal. Wij vinden het belangrijk om deze signalen te herkennen en passend te reageren. Dit noemen we de *interactievaardigheid 'sensitieve responsiviteit'*. Wanneer wij aansluiten bij de signalen die we zien, voelt het kind zich gezien en gehoord. Hij ervaart veiligheid en kan vanuit hier groeien.

We reageren op een kind door gedrag of gevoel te verwoorden. Bijvoorbeeld: 'Ik zie dat je het spannend vindt, je houdt me stevig vast. Ik ben er voor je.' Door dit te doen merkt en voelt het kind dat we hem écht zien en de signalen die hij afgeeft opmerken.

Om goed aandacht te kunnen geven aan het kind is het belangrijk om echt dichtbij te zijn, letterlijk en figuurlijk. Bij het jonge kind betekent dit dat we zoveel mogelijk op ooghoogte contact maken. Bij de BSO betekent dat meedoen in de wereld van het kind. We stappen in zijn fantasie, bouwen mee aan creatieve ideeën en dagen hem uit.

Mentorschap

Bij KOSMO krijgt ieder kind een eigen mentor; een vertrouwd gezicht dat meereist op zijn ontdekkingsreis. Voor het kind is dit iemand die hem goed kent en voor ouders is zij hét aanspreekpunt binnen de groep. De ouder kan in het OuderApp Konnect zien wie de mentor is en maakt kennis tijdens het intakegesprek.

Aan het kind wordt tijdens het intakegesprek of de wemomenten bekend gemaakt wie de mentor is. Een kind dat binnen een vestiging overgaat naar een andere groep, vertellen we wie de nieuwe mentor wordt en laten we kennismaken tijdens het wennen of een ander moment.

De mentor volgt hoe het kind zich voelt en ontwikkelt en bespreekt dit met de ouder. Ze is er voor de dagelijkse dingen én voor de grotere vragen. Ook als er contact nodig is met school, hulpverlening of andere betrokkenen, is zij degene die namens KOSMO het gesprek voert.

**Bij KOSMO
voel je je
veilig & vertrouwd.**

Wennen

Een nieuwe plek is spannend voor zowel het kind als de ouder. En dat snappen we bij KOSMO maar al te goed. Wij vinden het belangrijk dat het nieuwe kind zich snel thuis voelt en daarom plannen we wemomenten in. De wemomenten geven het kind de gelegenheid vertrouwd te raken met de ruimte en andere volwassenen en kinderen om zich heen. Tijdens de momenten besteden wij extra aandacht aan het kind om het wennen zo fijn mogelijk te laten verlopen. Wij betrekken de ouder actief bij het wenproces.

Wanneer het kind al bij KOSMO bekend is en (gedeeltelijk) overstapt naar een andere groep, wordt er ook een wemoment ingepland. Afhankelijk van het kind beoordelen we hoe we de overgang naar deze groep gaan vormgeven. Het kind is hierin leidend. Er vindt een overdracht plaats tussen de huidige mentor en de nieuwe mentor om de doorgaande ontwikkellijn te stimuleren. De ouder geeft toestemming voor deze overdracht en wordt in het proces betrokken. Op vestigingen met verschillende groepen laten we het kind aan andere kinderen en PP'ers wennen door bijvoorbeeld samen buiten te spelen. Op deze manier is hij al gewend aan hen wanneer het kind in een 2e groep wordt opgevangen.

Structuur en grenzen

Geen dag is hetzelfde binnen de kinderopvang; nieuwe gezichten, wisselende activiteiten en volop beweging. Wij vinden het belangrijk om te zorgen voor duidelijkheid in de dag en geven op een positieve manier richting aan het gedrag van kinderen. Dit noemen wij de *interactievaardigheid 'structureren en grenzen stellen'*.

Wij geven op een respectvolle en consequente manier grenzen aan en geven het goede voorbeeld. Want als een kind weet wat het kan verwachten, kan het vol vertrouwen meedoen, ontdekken en zichzelf zijn.

Wij zorgen voor duidelijkheid in de dag op de KDO/POV door middel van dagritme kaarten die op de groep hangen. Hierop ziet het kind hoe de dag zal verlopen. Op de BSO doen we dit door aan het begin van de (mid)dag door te nemen wat er die dag op de planning staat. Het dagritme is altijd aan te passen, bijvoorbeeld als blijkt dat de behoefte van de kinderen ergens anders ligt op het moment. We gaan hier flexibel mee om, maar houden wel een ritme aan voor de kinderen.

Vaste beroepskrachten

Een vaste PP'er geeft vertrouwen en bevordert de ontwikkeling van een kind. Vooral bij baby's (tot één jaar) is het belangrijk dat zij niet te veel verschillende PP'ers zien. Daarom is er dagelijks minimaal één vaste PP'er aanwezig.

Tot 1 jaar
Maximaal 2 of 3 vaste PP'ers.

1 t/m 4 jaar
Maximaal 3 of 4 vaste PP'ers.

Het aantal toegestane vaste beroepskrachten hangt af van het aantal PP'ers dat nodig is op de dagen dat het kind naar de kinderopvang komt. Bij de BSO gelden deze eisen niet, maar ook hier proberen wij zoveel mogelijk te werken met vaste PP'ers.

KOSMO streeft altijd naar stabiliteit voor het kind. Tijdens vakantie of ziekte van de vaste beroepskracht, kijken we daarom eerst of een andere vertrouwde PP'er van de eigen groep ingezet kan worden. Als dat niet mogelijk is, kijken we of een vertrouwde PP'er van de vestiging beschikbaar is. Tot slot kunnen we een PP'er van een andere vestiging inzetten, waarbij ons streven is om deze naast een vertrouwde PP'er van de vestiging in te zetten. Alle PP'ers werken volgens ons pedagogisch beleid. Op deze manier zorgen we ook tijdens de vakantie of ziekte van de vaste beroepskracht voor emotionele veiligheid voor het kind.

Samenwerking met de ouder

Een kind ontwikkelt zich beter als thuis en de kinderopvang op elkaar aansluiten. De ouder kent haar kind het best. Daarom werkt KOSMO als opvoedpartner graag samen op basis van vertrouwen en open communicatie. Door kennis te delen, kunnen we het kind bieden wat het nodig heeft in een vertrouwde omgeving die verbonden is met elkaar.

Een goede start begint bij écht contact. Daarom maken we tijdens de rondleiding graag kennis met de ouder en kijken we samen of KOSMO past bij hun wensen en bij wat het kind nodig heeft. Start het kind bij ons? Dan plannen we een intakegesprek om elkaar beter te leren kennen. We luisteren naar het verhaal van het kind, horen graag over gewoontes, voorkeuren en wat belangrijk is thuis. Zo zorgen we samen voor een zachte landing en een vertrouwde start.

Ook daarna blijven we in contact met de ouder. Tijdens de breng- en haalmomenten is er ruimte om te delen wat er speelt, hoe het met het kind gaat en hoe hij zich ontwikkelt. Natuurlijk betrekken we het kind hier zoveel mogelijk bij. Daarnaast is er altijd contact mogelijk via de OuderApp Konnect. Zijn er zorgen? Dan nemen we die serieus en zoeken we samen naar wat het kind nodig heeft. Want als we samenwerken en blijven afstemmen met de ouder ontstaat er ruimte voor vertrouwen.

Herkenbaarheid van ruimtes en inrichting

Bij KOSMO is de ruimte meer dan alleen een plek; het is een wereld vol mogelijkheden. De omgeving sluit aan bij wat kinderen nodig hebben om zich goed te voelen én te ontwikkelen. Wij richten elke ruimte bewust in, passend bij de leeftijd en belevingswereld van het kind. We zorgen voor overzicht en structuur met uitnodigende activiteitenplekken en moedigen zelfstandigheid aan door meubels en speelgoed op ooghoogte te plaatsen.

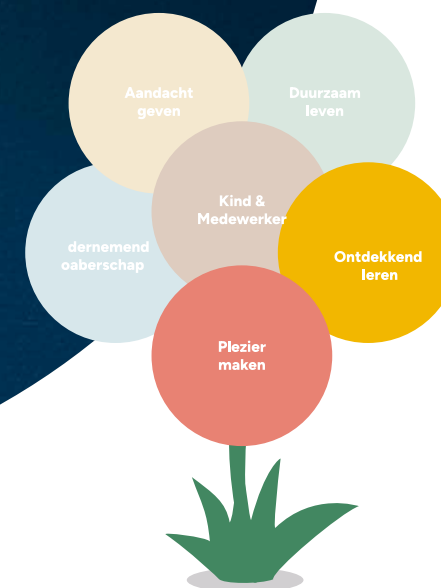
Ook buiten is er van alles te ontdekken. Kinderen krijgen hier de ruimte om te bewegen, te spelen en hun eigen fantasiewereld te creëren. Zo prikkelt elke omgeving, binnen én buiten, de nieuwsgierigheid.

4

Het bevorderen van *persoonlijke competentie*

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig naar de wereld om zich heen.

Ze zijn creatief en onderzoekend. Binnen KOSMO willen we dit zoveel mogelijk stimuleren. Wij willen het kind de ruimte geven om zich eindeloos te kunnen ontwikkelen, zodat hij steeds zelfstandiger kan functioneren in een wereld die steeds verandert.

In onze wereld staan tegenwoordig technologie, innovatie en voortdurende verandering steeds meer centraal. Dit vraagt om andere vaardigheden van kinderen, zoals creatief denken, mediawijsheid en een groter probleemoplossend vermogen. Wij ondersteunen het kind bij deze zogenaamde 21e-eeuwse vaardigheden.

Bij KOSMO maken we ons activiteitenaanbod, het vrij spelen en ontdekken zo aantrekkelijk en uitdagend mogelijk. Vanuit een rustige en positieve basis geven we kinderen de ruimte om plezier te maken. Want alleen als je je blij voelt, kun je je zo goed mogelijk ontwikkelen.

Ruimte voor autonomie

Bij ons draait het om proberen en zelf ervaren. Niet het eindresultaat, maar het proces staat centraal. Daarom werken we vooral met open materialen in plaats van vaste knutsels of kleurplaten. Zo krijgt elk kind de ruimte om zijn fantasie te gebruiken en iets unieks te maken. We begeleiden het proces en moedigen het kind aan om zelf keuzes te maken. Wat wil jij doen? Hoe zou jij dit oplossen? Dit noemen we de *interactievaardigheid respect voor de autonomie*. Zo bouwen we aan vertrouwen en zelfstandigheid.

We kijken naar wat een kind al kan en geven complimenten die hem motiveren en stimuleren. Gaat iets nog lastig? Dan sluiten we daarop aan, zodat elk kind succeservaringen opdoet. Want bij KOSMO mag je jezelf zijn, ontdekken in je eigen tempo en trots zijn op wat je zélf hebt bedacht en gedaan.

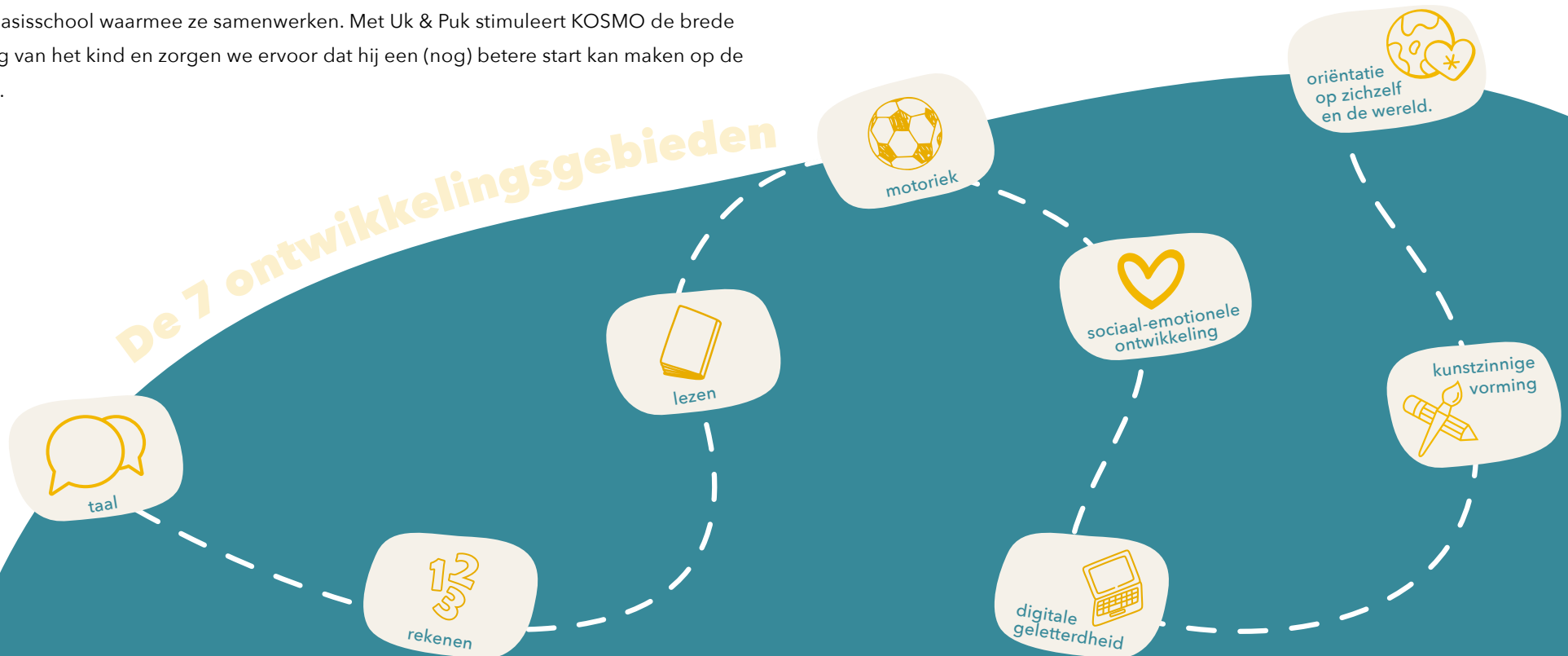
VE-methode Uk & Puk voor KDO en POV

Bij ons krijgt elk kind de ruimte om te groeien. Daarom bieden wij alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar onze voorschoolse (VE) methode Uk & Puk aan. Hier leren zij spelenderwijs over taal, rekenen, motoriek, sociaal-emotionele ontwikkeling, digitale geletterdheid, kunstzinnige vorming en oriëntatie op zichzelf en de wereld.

Elke dag zit vol kansen om te ontdekken. Met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind, helpen we hem vooruit, stap voor stap in zijn eigen tempo. Van gericht spelen (het creëren van kansen) tot samen fruit benoemen tijdens een eetmoment (het grijpen van kansen): overal zit een kans om te leren. Wij zetten onze pedagogische en educatieve interactievaardigheden bewust in. Zo zorgen we dat elk moment van de dag bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind.

De KDO en POV-vestigingen bieden tegelijkertijd dezelfde thema's aan en/of sluiten qua thema's aan bij de basisschool waarmee ze samenwerken. Met Uk & Puk stimuleert KOSMO de brede ontwikkeling van het kind en zorgen we ervoor dat hij een (nog) betere start kan maken op de basisschool.

De 7 ontwikkelingsgebieden

Spelenderwijs ontdekken op de BSO

Op de BSO van KOSMO draait alles om ontspannen, plezier maken en ontdekken. We bieden een fijne balans tussen vrij spel en een afwisselend activiteitenaanbod. Het activiteitenprogramma biedt gestructureerde vrije tijd met ruimte voor eindeloos ontdekken, waarbij de nieuwsgierigheid van kinderen wordt geprikkeld. Als inspiratie voor het activiteitenaanbod kan DoenKids, ons activiteitenprogramma, worden gebruikt.

Kinderen denken en beslissen mee over de BSO en de activiteiten. De ideeën, interesses en talenten van de kinderen zijn het vertrekpunt. Daardoor zijn ze enthousiast om mee te doen met de aangeboden activiteiten.

Of het nu gaat om muziek, natuur, creativiteit, techniek, koken of sport: er is altijd iets te beleven. Zo ontdekken kinderen op een speelse manier hun talenten, ontwikkelen ze vaardigheden en ervaren ze wat bij hun interesses past. Onze PP'ers begeleiden de kinderen hierbij en geven ruimte voor eigen tempo en initiatief. Zo wordt elke dag op de BSO een nieuw avontuur; groot of klein.

Vrij spel

Bij KOSMO geloven we in de kracht van vrij spel. We geven deze ruimte bij de KDO en POV, maar ook op de BSO vóór en na het activiteitenaanbod. Het kind bepaalt tijdens vrij spel zelf wat hij doet, met wie en hoe. Zo leert hij keuzes maken, grenzen verkennen en ontdekken wie hij is. Dat geeft zelfvertrouwen, verantwoordelijkheid én plezier. Vrij spel prikkelt de fantasie, laat het kind initiatief nemen en stimuleert zijn creativiteit. Precies de persoonlijke vaardigheden die hem helpen groeien, nu en later.

En dat spelen? Dat doen we het liefst buiten in de frisse lucht, tussen het gras en de plassen. Dat betekent soms natte sokken of vieze kleren. Maar dat hoort bij ontdekken, spelen en groeien.

Spelenderwijs ontdekken

Risicovol spel

Wij geloven dat ontdekken soms ook een beetje spannend mag zijn. Buiten spelen, klimmen, balanceren, nieuwe dingen proberen; daar hoort soms een klein risico bij.

En dat is juist goed! Risicovol spel helpt het kind groeien. Hij bouwt zelfvertrouwen op, leert inschatten wat wel of niet kan, en ontdekt waar zijn grenzen liggen.

Wij zorgen natuurlijk voor een veilige basis. Samen met de kinderen maken we duidelijke afspraken. Binnen die veilige kaders geven we hen de ruimte om te ontdekken en te leren. Ieder kind op zijn eigen tempo. Soms spannend, maar altijd leerzaam. Zo wordt ieder avontuur een stap richting zelfstandigheid, creativiteit en durf. Want bij KOSMO moedigen we het kind aan om zichzelf uit te dagen op een manier die bij hem past.

Mediawijsheid

Media is niet meer weg te denken uit het leven van kinderen. Bij KOSMO zien we media als een leerzaam hulpmiddel, maar alleen als het bewust en passend wordt ingezet. Tot 2 jaar gebruiken we geen digitale media en daarna zetten we het alleen in als het een activiteit ondersteunt of de kennis of wereld vergroot van kinderen. Door media op een verantwoorde manier in te zetten, willen wij het goede voorbeeld geven voor het kind.

Gezonde keuzes

We vinden het belangrijk dat kinderen leren gezonde keuzes te maken, omdat dit bijdraagt aan hun eigen welzijn en zelfstandigheid. Daarom bieden we de hele dag water met fruit, groente of cafeïnevrije thee aan. 's Ochtends krijgen kinderen fruit, 's middags brood en aan het einde van de dag groente. We zorgen voor veel afwisseling, zodat het kind verschillende smaken ontdekt zonder dat hij wordt gedwongen om alles te eten. Door deze variatie leert het kind op jonge leeftijd nieuwe producten te proeven en te herkennen. Dit helpt hem om zijn eigen voorkeuren te ontwikkelen en later bewuste, gezonde keuzes te maken.

5

Het bevorderen van *sociale competentie*

Bij KOSMO leert het kind wat delen en samenwerken betekent. Hij ontdekt hoe belangrijk het is om aandacht te hebben voor de ander door goed te luisteren en te kijken. Of het nu gaat om fijne momenten samen of een klein meningsverschil, we ondersteunen hem in het contact met anderen. Dit noemen we de interactievaardigheid 'begeleiden en stimuleren van onderlinge interacties', waarmee we actief bijdragen aan de sociale ontwikkeling.

We ondersteunen het kind bijvoorbeeld door samen contact te maken met anderen als dat spannend is. We nemen hem aan de hand mee en letten goed op zijn behoefte. We leggen uit dat delen fijn is, maar dat het ook helemaal oké is om soms even alleen te spelen. We leren kinderen elkaar te accepteren zoals ze zijn en laten zien dat samenwerken leidt tot de mooiste en beste oplossingen.

We werken veel met de interactievaardigheid 'praten, uitleggen en luisteren'. Op deze manier leert het kind om zijn gevoelsleven te begrijpen en hoe hij duidelijk kan maken wat hij ziet, bedoelt, wil en voelt. En hij leert dat ook van anderen te begrijpen.

Opendeurenbeleid

Een vestiging kan ervoor kiezen om activiteiten te organiseren waarbij kinderen de groep of de groepsruimte kunnen verlaten; de deuren gaan dan letterlijk open. Op deze manier kunnen kinderen hun speelwereld verbreden. Dit kan zodra het kind eraan toe is (meestal rond 1 jaar).

Natuurlijk is er altijd een PP'er in de buurt om in de gaten te houden of een kind zich nog fijn voelt en hem hierin te ondersteunen. Doordat het kind op ontdekking kan gaan leert hij nieuwe materialen, andere ruimten, andere kinderen en andere volwassenen kennen. Hij leert samenspelen en samenwerken met andere kinderen, maar kan zich natuurlijk ook even afzonderen wanneer hij daar behoefte aan heeft. Hij bewandelt letterlijk nieuwe en onbekende paden, waardoor hij zijn eigen mogelijkheden ontdekt, vertrouwen krijgt in zichzelf en initiatieven durft te nemen.

In het pedagogisch werkplan van de vestiging staat beschreven of er activiteiten buiten de eigen groep worden aangeboden. Wanneer deze activiteiten worden georganiseerd, zijn deze gekoppeld aan de volgende doelen:

- Een kind laten wennen door een wenmoment bij de nieuwe groep in te plannen.
- Ontwikkeling stimuleren. Bijvoorbeeld een ontwikkelingsgerichte activiteit aanbieden.
- Sociale interactie en sociale vaardigheden stimuleren. Bijvoorbeeld door middel van vrij spel in de centrale hal.
- Samenwerking met school bevorderen. Bijvoorbeeld door een gezamenlijke kerstviering.
- Normen en waarden overbrengen. Bijvoorbeeld door op bezoek te gaan bij een ouderenzorgorganisatie.

6

Overdracht van normen en waarden

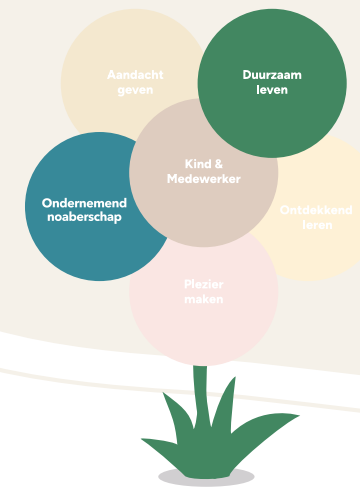
De eerste levensfase is ontzettend belangrijk in de vorming van onze kijk op de wereld. Daarom nemen we het kind van kleins af aan mee in het maken van bewuste, gezonde en duurzame keuzes. We geven hem het belang mee van aandacht hebben voor een ander, ook buiten de kinderopvang. Daarom gaan we regelmatig op pad in de omgeving en zoeken we contact met de mensen uit de buurt. Zo geven we via de kinderen een betere wereld door.

Samen streven we naar een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk en een klimaatpositieve kinderopvang. We laten het kind zien dat we zuinig moeten zijn op de aarde, want we hebben er maar één van.

We ontdekken hoe de natuur werkt en spelen met materialen die de natuur ons te bieden heeft. Niet alleen op pedagogisch gebied maken we bewuste, gezonde en duurzame keuzes, maar ook op het gebied van huisvesting en vervoersmogelijkheden.

**Samen geven we een
betere wereld door.**

Buiten

Wij vinden het belangrijk om het kind mee te geven dat we veel kunnen leren van de natuur. Hij leert de natuur kennen en er respect voor te hebben. We kijken bijvoorbeeld naar wat er groeit en bloeit in onze tuin, maar ook tijdens de wandelingen door het park, het bos of de wijk. Samen gaan we op onderzoek uit wat er allemaal te zien, te ruiken en te proeven is in de natuur. Zo maken we het kind spelenderwijs bekend met de natuur en alles wat erin leeft.

Rituelen en gebruiken

Bij KOSMO vieren we de rijke verscheidenheid van onze multiculturele samenleving. Samen staan we stil bij allerlei feesten en tradities die passen bij de leefwereld van kinderen en PP'ers. Zo ontdekt het kind op een speelse manier verschillende culturen, met hun eigen waarden, normen en rituelen. We maken ruimte voor begrip, plezier, nieuwe ervaringen en verbinding.

Aansluiten bij lokale activiteiten

We doen actief mee aan lokale evenementen, zoals bijvoorbeeld een kindercarnavalsoptocht. Of we zetten ons in voor een goed doel door de verkoop van kunstwerken gemaakt door kinderen. Zo leren zij dat ze samen kunnen bijdragen aan de maatschappij. Ook werken we regelmatig samen met lokale partners voor workshops om zo ons ondernemend noaberschap te versterken.

7

**Oog voor de
ontwikkeling
van het kind**

In de eerste vier jaar maakt een kind veel en grote ontwikkelingen door, maar ook in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar ontwikkelt het kind zich sterk. Dit is geen vloeiende lijn, maar gaat door middel van sprongen. Wat het kind vandaag niet laat zien, kan hij over een week misschien wel laten zien. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en tijd.

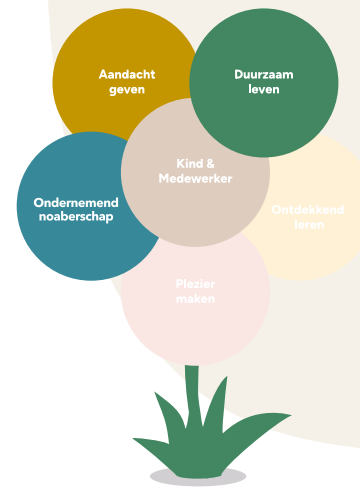
Wij zijn continu bezig om ons handelen af te stemmen op waar het kind staat in zijn ontwikkeling. Hierbij kijken we naar de zone van naaste ontwikkeling; dit is iets wat een kind nog net niet zelf kan. Hier ondersteunen wij spelenderwijs in, zodat het kind weer een stapje verder in zijn ontwikkeling kan zetten. Dit noemen wij *de interactievaardigheid 'ontwikkeling stimuleren'*.

Kindvolgsysteem

Gedurende de periode dat een kind bij ons in de KDO/POV is, volgen en stimuleren wij zijn ontwikkeling. Dit doen wij door gebruik te maken van ons kindvolgsysteem (KVS). Bij dit systeem wordt de ontwikkeling van het kind gevolgd op vier gebieden:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Spraak-taalontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Rekenontwikkeling

Wij werken met het KVS 'Doen, Praten, Bewegen en Rekenen'. Dit is bedoeld als hulpmiddel om te zien welke ondersteuning en activiteiten bij de (zone van naaste) ontwikkeling van het kind passen. Door het volgen van de ontwikkeling kunnen wij preventief signaleren of een kind voor- of achterloopt en hier een plan voor maken.

Bij ons ontwikkel je in je eigen tempo.

Om de 5/6 maanden wordt er een observatielijst ingevuld en wordt er een oudergesprek gepland om de observatie, de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Bij de BSO werken wij niet met een kindvolgsysteem, maar met een smiley-formulier. Dit vult het kind eenmaal per jaar in, waarbij hij met behulp van smileys kan aangeven hoe hij het vindt op de BSO. Hierover gaat de mentor samen met de ouder en het kind in gesprek.

VE-beleid (Voorschoolse Educatie)

Als wij of het consultatiebureau denken dat een kind gebaat is bij meer uren opvang met inzet van onze VE-methode Uk & Puk, dan kan de jeugdarts of verpleegkundige van het consultatiebureau hiervoor een indicatie afgeven. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer er vermoedens zijn van een (risico op) onderwijsachterstand of een taalachterstand. Wanneer de indicatie wordt afgegeven door het consultatiebureau kan een kind vanaf 2,5 jaar (soms vanaf 2 jaar) extra opvang bij ons krijgen om zo wekelijks minimaal 16 uur aan onze VE-methode deel te nemen. Dit wordt verdeeld over 4 dagen opvang en is alleen tijdens de schoolweken.

Als er iets meer nodig is

In ons werk hebben we continu oog voor het kind. Niet alleen de mentor, maar ook de andere PP'ers op de groep. Als ons iets opvalt in het gedrag of de ontwikkeling van het kind dan worden de stappen uit onze zorgstructuur gevolgd:

Uiteraard betrekken we de ouders vanaf stap 1.

Wij vinden inclusie belangrijk en kijken naar de mogelijkheden om kinderen op te vangen die wat extra's nodig hebben. Wij bepalen of dit haalbaar is op de groep door te kijken naar het kind, het effect op de andere kinderen en wat de draagkracht van de PP'ers is.

Aan elke vestiging is een pedagogisch coach gekoppeld die op de groepen meekijkt en samen met de PP'ers werkt aan de pedagogische kwaliteit. Zij

observeert het handelen van de PP'ers naar het kind toe, geeft advies en coacht hen. De pedagogisch coach richt zich op de ontwikkeling van medewerkers en wat er op groepsniveau nodig is.

Op een aantal vestigingen is ook een intern begeleider aanwezig, zij richt zich specifiek op kinderen met een ondersteuningsbehoefte en wat hierin nodig is. Zij observeert het kind, maakt een handelingsplan en zet de lijnen uit binnen de zorgstructuur. Ook ondersteunt zij bij contacten met externen.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Bij KOSMO willen we dat de ontdekkingsreis van ieder kind veilig verloopt. Daarom doen wij er als kinderopvangorganisatie alles aan om signalen van kindermishandeling en/of huiselijk geweld vroegtijdig te herkennen en hierop te handelen. Wij werken volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Deze meldcode beschrijft stap voor stap hoe PP'ers en vestigingsmanagers moeten handelen bij signalen van onveiligheid. Binnen KOSMO is een aandachtsfunctionaris aangesteld die collega's ondersteunt en adviseert bij vragen over de meldcode en het signaleren van mogelijke zorgen.

Overdracht naar de basisschool

Het kind wordt vier jaar en mag naar de basisschool. Vaak is dit voor hem, maar ook voor de ouder best een spannend moment. We helpen graag mee om dit moment zo fijn en rustig mogelijk te laten verlopen. Op deze manier dragen wij bij aan een succesvolle start op de basisschool. In de praktijk doen wij dit door te beginnen met het overdrachtsproces wanneer het kind 3 jaar en 9 maanden oud is. Dit wordt begeleid door de mentor en de focus ligt op de behoefte van het kind. Aan de hand van het laatste observatieformulier en het (gemeentelijke) overdrachtsformulier wordt een eindgesprek gevoerd met de ouder. Indien zij akkoord is, wordt dit formulier gedeeld met de toekomstige basisschool. Wanneer er behoefte is om dit formulier in een gesprek (de warme overdracht) toe te lichten, kan dit worden ingepland. Als het gaat om een kind met een VE-indicatie, dan wordt hij altijd warm overgedragen.

Samenwerken met anderen

Het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van het kind is iets wat je samen doet. Ouders zijn onze belangrijkste samenwerkingspartner, maar we zoeken ook actief verbinding met scholen, bibliotheken, jeugdgezondheidszorg, logopedie, de gemeente en beroepsopleidingen. Door samen te werken bouwen we aan een sterke doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar.

Zo leggen we een stevige basis voor de ontwikkeling naar een gelukkige en gezonde volwassene.